

Vård- & omsorgsnämnden

Verksamhetsplan 2023-25, budget 2023

Innehållsförteckning

1	Nämndens verksamhetsområde och uppdrag.....	4
2	Ekonomisk sammanställning	4
3	Effektivisering.....	6
4	Verksamhetsutveckling	7
5	Mål för verksamheten	9
6	Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym	16
7	Plan för konkurrensprövning	18
8	Program för uppföljning och insyn.....	18
9	Lokalförsörjning för nämndens verksamheter	19
10	Peng, taxor och avgifter	19
11	Riktade bidrag.....	19
12	Intern kontroll	20
13	Förändringar i förhållande till föregående budget	20
14	Framåtblick.....	21
15	Övergripande bilagor	26

I Nämndens verksamhetsområde och uppdrag

Vård - och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso -och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), med undantag för själva driften. Vård - och omsorgsnämnden är en kundvalsmyndighet med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvalitén i verksamheten och av de utförda insatserna. Från den första april 2023 kommer vård-och omsorgsnämnden också ansvara för vård och omsorgsinsatser i kommunal regi efter beslut från kommunfullmäktige. Beslutet handlar om en organisationsförändring som innebär att nuvarande beställar- och utförarorganisation upphör till förmån för en ny linjär organisation, syftet är att öka kvalitén.

Dessutom ska Vård- och omsorgsnämnden förhålla sig till de mänskliga rättigheterna och till Barnkonventionen.

2 Ekonomisk sammanställning

I och med omorganisationen, där nämnden har tagit över ansvaret för kommunens verksamhet i egen regi, har nämndens kostnader och intäkter förändrats efter att kommunens budget har fastställts. Dock är nettokostnadsramen oförändrad.

Förändringen beror framförallt på att egenregin till viss del finansieras av externa intäkter, exempelvis statsbidrag. Tabell 1 visar nämndens tilldelade budgetram i kommunens fastställda budget för 2023. Tabell 2 visar nämndens tilldelade budgetram inklusive externt finansierad verksamhet inom egen regi. Nettokostnadsramen i de både tabellerna är densamma.

Uppföljning under året sker gentemot tabell 2, som inkluderar egen regi.

Kommunfullmäktige har fastställt budgetramen för Vård- och omsorgsnämndens till 693 020 tkr för år 2023. Det innebär en ökad ram för nettokostnader med 23 270 tkr jämfört med budget 2022. Indexuppräkningsförändring för budgeten mellan 2022 och 2023 är 20 131 tkr med 2 % indexuppräkningsförändring för intäkter och 2,9 % för kostnader. Resterande skillnad på 3 139 skall täcka in alla volymförändringar eller andra kostnadsförändringar som sker mellan 2022 och 2023.

Se 13 "förändringar i förhållande till föregående budget" för ytterligare info.

Tabell 1: Ekonomisk sammanställning

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024 exkl. prisutv.	Plan 2025 exkl. prisutv.
Verksamhetens intäkter	78 900	80 700	82 314	83 960
Avgifter	27 815	80 700	82 314	83 960
Övriga intäkter	51 085	52 107	53 149	54 212
Verksamhetens kostnader	-748 650	-773 720	-792 749	-812 260
Personalkostnader	-38 388	-41 597	-42 429	-43 277
Lokalkostnader	-43 524	-47 092	-48 034	-48 995
Kapitalkostnader	-180	-150	-120	-100
Köp av verksamhet	-630 394	-652 285	-668 593	-685 307
Övriga kostnader	-36 164	-32 595	-33 573	-34 580
Nettokostnad	-669 750	-693 020	-710 435	-728 300
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Tabell 2: Ekonomisk sammanställning inklusive egen regi

EKONOMISK SAMMANFATTNING (INKL EGEN REGI), tkr				
Drift	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024 exkl. prisutv.	Plan 2025 exkl. prisutv.
Verksamhetens intäkter	99 428	109 703	111 317	112 963
Avgifter	27 815	27 282	27 828	28 384
Övriga intäkter	71 612	82 420	83 489	84 579
Verksamhetens kostnader	-769 178	-802 723	-821 751	-841 263
Personalkostnader	-196 040	-211 747	-212 579	-213 428
Lokalkostnader	-51 653	-55 632	-56 574	-57 535
Kapitalkostnader	-637	-542	-512	-492
Köp av verksamhet	-462 229	-476 242	-492 549	-509 264
Övriga kostnader	-58 619	-58 559	-59 537	-60 544
Nettokostnad	-769 178	-802 723	-821 751	-841 263
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Tabell 3: Ekonomisk sammanställning per verksamhetsområden

Verksamhetsområde	Budget 2023			Netto i procent (%)
	Kostnad	Intäkt	Netto	
Nämnd och staber	-23 941	0	-23 941	3 %
Särskilt boende	-278 171	44 049	-234 122	34 %
Hemtjänst	-131 895	14 637	-117 258	17 %
Övrig äldreomsorg	-26 492	4 255	-22 238	3 %
Admin äldreomsorg	-14 246		-14 246	2 %
LSS vuxna	-195 258	11 123	-184 135	27 %
Psykatri vuxna	-44 460	3 372	-41 088	6 %
Admin vuxenstöd	-11 017	0	-11 017	2 %
LSS barn	-19 998	1 029	-18 969	3 %
Övrigt barn och ungdom	-21 135	973	-20 162	3 %
Admin barn och ungdom	-4 214	0	-4 214	1 %
Personligt ombud	-2 893	1 262	-1 631	0 %
Summa VON exkl. Prod	-773 720	80 700	-693 020	100 %
Central stab produktion	0	0	0	0
Äldreomsorg produktion	0	0	0	0
Funktionsnedsättning Produktion	-29 003	29 003	0	0
Totalt inkl. Produktion	-802 723	109 703	-693 020	100 %

3 Effektivisering

Befolkningsutvecklingen i kommunen påverkar volymen för Vård- och omsorgsnämndens verksamheter där vissa omvärldsfaktorer såsom utveckling av hälsa och diagnostik liksom förutsättningar i boendemiljö påverkar volymernas utveckling. Dessa faktorer visar mer på långsiktiga tendenser snarare än på förändringar inom planeringshorisonter på några år.

Österåkers kommuns befolkning bedöms öka stadigt och ökningen prognostiseras fortsätta. En viss ökning av inflyttade äldre kan ske vid nyproduktion av bostadsrätter. Den huvudsakliga ökningen inom åldersgrupperna 65 år och äldre sker genom att personer som redan bor i kommunen, bor kvar och blir äldre. Målgruppen för äldreomsorg (över 65 år) beräknas öka med drygt 200 personer under 2023, där personer åttio år och äldre står för ökningen.

Antalet personer med funktionsnedsättning antas öka ungefär i samma takt som befolkningen. Det är många funktionstillstånd som förbättras i och med bättre behandlingar och utvecklade kompensatoriska lösningar, men det är också fler personer (inklusive för tidigt födda barn) vars liv räddas, ibland med omfattande funktionsnedsättningar som följd. Det kan beskrivas som att det

finns en inbyggd osäkerhet i prognoserna rörande personer med dessa behov. Effekterna märks framförallt när enstaka personer har mycket omfattande behov.

Alla nämndens utförare ska enligt avtal och beställningar använda evidensbaserade metoder och ny teknik för att förbättra och utveckla sin verksamhet.

Digitalisering och välfärdsteknik är ett angeläget utvecklingsområde där tekniken kan öka brukarens självständighet och valmöjligheter samt möjliggöra för verksamheterna att få nya arbetssätt, ökad effektivitet och ökad kvalitet på tjänsterna.

Det pågår sedan tidigare ett pilotprojekt kring GPS- larm som testas på två verksamheter, en med målgruppen äldre och den andra med målgruppen funktionsnedsättning. Ett GPS larm kan öka självständigheten som gör det möjligt för brukaren att röra sig utanför hemmet på egen hand. Förvaltningen bedömer att pilotprojektet kan leda till att det under 2023 blir möjligt för den enskilde brukaren som beviljats insatsen att välja mellan två olika trygghetslarm.

Att använda digitalisering i administrativa processer tex. vid avgiftshandläggning kan leda till kostnadseffektiviseringar och kvalitetshöjningar.

Socialförvaltningen har lägenheter som hyrs ut i andra hand till personer som har beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) eller bosättningslagen därutöver ansvarar förvaltningen för verksamhetslokaler. En samordnad funktion har helhetsansvaret och arbetar för att effektivisera hanteringen av uthyrningen och har under delåret påbörjat en kartläggning över verksamhetslokaler som innebär att systematiskt dokumentera; typ av verksamhet i lokalen, vem är hyresvärd, hyresperiod, uppsägningstid, gränsdragningslistor och hyreskostnader. Detta ska säkerställa ett effektiv utnyttjande och hantering av samtliga bostäder och lokaler samt att bostadsbeståndet är i nivå med behovet och att kostnaderna är i nivå med hyresintäkterna.

4 Verksamhetsutveckling

Spår 1 - Möjliggörande ledarskap och engagerande medarbetare

Ett sätt att skapa ett bra ledarskap och därmed motiverade medarbetare är att ha en tydlig kommunikation varför förväntningar på varje medarbetare ska tydliggöras. Medarbetares prestationer mot verksamhetens mål ska återkopplas. Medarbetare ska få förutsättningar för att kunna lyckas med de förväntningar som finns på arbetsprestationen varför ledningen ska fokusera på att öka deras förmåga. De ska få tid till kompetensutveckling utifrån förvaltningens personutvecklingsprogram och Yrkesresan som är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling i samarbete mellan SKR, Socialstyrelsen och Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS).

Ledningen ska dessutom vara uppmärksam på signaler som tyder på att medarbetare känner stress och press under längre perioder. Detta görs genom att medarbetarna regelbundet får uppskatta sin egen arbetssituation. Om medarbetare inte upplever att de har en hanterbar arbetssituation ansvarar ledningen tillsammans med medarbetaren att detta hanteras för att medarbetaren ska få en god arbetssituation. Ledningen ska uppmuntra varje medarbetare att använda friskvårdstimmen och friskvårdsbidraget.

Att kunna delegera arbetsuppgifter till medarbetare eller en enhet är en viktig möjlighet för ledare inom socialförvaltningen. Man uppnår högre resultat genom att använda sig av andra människors kompetens. Förvaltningen ska därför ha en enhet som kan avlasta och utföra delegerade arbetsuppgifter.

Spår 2 - Skapa värden med kundfokuserat arbetssätt

Socialförvaltningen ska använda kundfokuserade utredningsmetoder som är rekommenderade av Socialstyrelsen och som är anpassade till aktuella lagtexter och som har till syfte att;

- Stärka den enskildes delaktighet och inflytande
- Förbättra samarbetet med den enskilde och dennes nätverk
- skapa struktur och systematik i arbetet så att handläggning och insatser lättare kan följas upp
- Bidra till ökad kvalitet och rättssäkerhet
- Ökad transparens för den enskilde

Förvaltningen ska ha en bemötandepolicy som årligen uppdateras och som är känd av alla medarbetare inom förvaltningen.

Spår 3 - Ständiga förbättringar och innovationer

Förvaltningen ska utveckla det som redan görs. Kvalitetsfrågor ska vara en integrerad del av förvaltningen och handlar om att aktivt förebygga, förändra och förbättra. Förvaltningen ska ha ett system för en avvikelserapportering från medarbetare och enskilda. Innehåll och åtgärder ska göras transparenta för alla medarbetare. Förvaltningen ska sträva efter ett systemtänk som leder till en förståelse för hur förvaltningen kan förebygga, förändra och förbättra.

Spår 4 - Utveckla effektiva och värdeskapande processer

Att utveckla processer och arbetssätt syftar till att identifiera och ta bort onödiga arbetsmoment, både utifrån myndighetens och målgruppens perspektiv, och på så sätt effektivisera verksamheten. Förvaltningen ska arbeta med att kartlägga processer som nedtecknas i rutiner. I syfte att skapa samsyn om ”så här gör vi” och få syn på möjliga förbättringar.

Förvaltningen ska delta i Yrkesresan som syftar till att ge kvalitet i varje möte mellan socialtjänstens medarbetare och invånare.

Spår 5 -Fokus på fakta

Socialförvaltningen strävar efter att erbjuda vård och omsorg enligt bästa tillgängliga kunskap. Medarbetaren väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Fakta hämtas från det kunskapsstöd som finns att tillgå hos Socialstyrelsen som har uppdrag att stödja socialtjänsten genom att ge ut:

- Handböcker för att underlätta tillämpningen av det regelverk som gäller inom ett visst område.
- Föreskrifter och allmänna råd
- Metodguiden som samlar Socialstyrelsens bedömningsmetoder och insatser som är aktuella för socialt arbete. Syftet med guiden är att ge objektiv och transparent information till verksamheter som vill bedriva en evidensbaserad praktik.
- Övriga publikationer inom socialtjänsten

Socialförvaltningen tar även del av Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, (SBU) som gör oberoende utvärderingar av metoder och insatser inom socialtjänsten och området funktionshinder.

5 Mål för verksamheten

Vision 2040 – ”Med kvalitet, trygghet och valfrihet i fokus skapar vi en hållbar framtid. Österåker – möjligheternas skärgårdskommun” är antagen av Kommunfullmäktige och ska genomsyra allt som görs i kommunen och vid varje beslut som fattas. Kommunens sju inriktningsmål syftar till att tydliggöra visionen. De sju inriktningsmålen anger en förväntad effekt på lång sikt. Varje nämnd har att, inom ramen för sitt specifika ansvarsområde, formulera resultatmål kopplade till vart och ett av fullmäktiges inriktningsmål. Resultatmålen omfattar endast delar av nämndens verksamhet och ska ses som de områden som nämnden vill sätta fokus på under 2023.

Nedan följer en redovisning av hur Vård- och omsorgsnämnden planerar att bidra till måluppfyllelse av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.

5.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Vård- och omsorgsnämnden ska vara tillgänglig och utredningar, beslut och verkställighet ska ske inom skäligen tid.

För att medborgare ska uppleva god service är det viktigt att denne få den insats han eller hon behöver när denne behöver den. Nämnden fokuserar därför på att arbeta effektivt för att kunna utreda och verkställa beslut på så kort tid som möjligt, samtidigt som kvaliteten upprätthålls.

Ett tecken på hög kvalitet är att väntetiden till inflyttning på särskilt boende är kort och målsättningen är att brukaren inte ska vänta mer än trettio dagar.

Förvaltningen vill att utförarna ska vara aktiva i den digitala utvecklingen och fortsätta att införa digital teknik för att stödja och främja brukarnas delaktighet. Förvaltningen ska därför i samband med upphandlingar stärka kravet på välfärdsteknik i verksamheterna. Detta såväl tillgång till välfärdsteknik som att personalen i verksamheten har kompetens att hantera och

stödja brukarna att använda tekniken.

5.1.1 Vård- och omsorgsnämnden ska vara tillgänglig och utredningar beslut och verkställighet ska ske inom skälig tid

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
NKI brukarundersökning-helhetsintryck		83 %	83 %	84 %
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudandet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	22	30	30	30

5.1.2 Tillfälligt mål efter organisationsförändring - V&O nämnd.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Andel nöjda kunder		82 %	82 %	82 %
Andel nöjda kunder % i Hemtjänst enligt Kolada		95 %	95 %	95 %
Andel trygga kunder i boenden LSS 9:9	81	88	88	88
Ekonomi i balans inom respektive verksamhetsområde	-15 719		-6 500	5 000
Antalet avvikelser inom VoO verksamheter	200	200	200	200
Andelen nöjda kunder inom LSS	75,5 %	82 %	82 %	83 %

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Andel kunder som uppfattar att personalen pratar så att man förstår	64 %	75 %	75 %	75 %
Andelen kunder som aldrig är rädd för något hemma	60 %	65 %	65 %	65 %
Hållbart medarbetar engagemang (HME)	80 %	81 %	81 %	82 %

5.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

När personer söker insatser, skapas ett beslutsunderlag och ett beslut fattas. En beviljad insats inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde kan, beroende av insats, innebära en kostnad allt emellan 15 000 kr per år till 1,8 miljoner eller däröver. Detta gör att svängningarna i resultat och prognos kan bli stora under året. Det behövs kostnadsmedvetna och ändamålsenliga insatser för att nå en hög av kostnadseffektivitet.

Ekonomisk uppföljning och prognos genomförs varje månad med undantag för januari och juli. En åtgärdsplan ska tas fram om beräknad prognos avviker från budget.

Att upprätta rutiner mellan enheter och nämnder för samordning i enskilda ärenden är en aktivitet som kan antas bidra till ekonomi i balans och bättre förutsättningar för den enskilde.

Exempel på samordning är också arbete som pågår inom samordningsförbundet och användningen av samordnade individuella planer (SIP).

5.2.1 Vård- och omsorgsnämnden ska nyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska samordna insatser, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Budgetavvikelse i förhållande till utfall	6,9 %	0 %	3,8 %	0 %
Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	100 %	100 %	100 %	100 %
Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0			
Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)				
Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)				

5.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Alla barn har rätt till utbildning. Utbildningen ska ges med hänsyn till barns olika behov och förutsättningar (ur skollagen). När ett barn inte ges möjlighet till en fungerande skolgång kan det finnas många orsaker. Varje barns situation är unik och därför är också lösningen unik. Inte sällan krävs nära samverkan mellan familj, skola och samhällets olika stödsystem; såsom psykiatri, habiliteringen och socialtjänsten, både SoL och LSS, för att barnet ska få rätt stöd.

5.3.1 Vård och omsorgsnämnden ska utgå från barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den verksamhet som anordnas av skolan för att uppfylla sin skolplikt och klara sin skolgång. Nämndens möte med barn ska därför endast i undantagsfall ske under skoltid.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas under mars månad varje år.		75 %	75 %	75 %

5.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Brukarmedverkan är ett angeläget område för socialtjänstens utveckling. Brukargrupper kan bidra till ny kunskap och nya arbetssätt inom förvaltningen.

Brukarbedömningar genomförs årligen och avser att ge svar på individens upplevelser av sina insatser. Förvaltningen har fokus på att personal som arbetar inom gruppbostad LSS ska kommunicera så att brukaren förstår. Förvaltningen har även fokus på brukarbedömningen inom särskilt boende för äldre.

Dessutom gör förvaltningen årligen en bemötandeundersökning som har fokus på hur brukaren upplever kontakten med förvaltningens ärendehandläggare.

5.4.1 Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig. Kvalitetsmått i brukarundersökningen för funktionsnedsättning och äldre ska förbättras.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
NKI hemtjänst		89 %	89 %	90 %
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	71	75	75	75

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		83	83	83

5.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Våld förekommer i alla delar av samhället och tar sig olika uttryck. Det våld som utövas mellan personer som har, eller har haft, en relation benämns *våld i nära relation*. Våldets uttryck kan vara fysiskt, sexuellt eller psykiskt, men också inbegripa försummelse. Det handlar ofta om kvinnor som utsätts av en partner eller före detta partner. För att erbjuda hjälp och stöd måste våldet synliggöras vid kontakt med socialförvaltningen. Detta förutsätter att det finns kunskaper hos handläggaren och metoder för att fånga upp behov. För att säkerställa en hög kompetensnivå har alla medarbetarna inom förvaltningen erhållit basutbildning om våld i nära relationer. Basutbildning kommer att erbjudas nyanställda som inte tidigare gått aktuell utbildning. Även utförarverksamheten kommer att erbjudas basutbildningen som genomförs av socialförvaltningens medarbetare.

5.5.1 Vård- och omsorgsnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individerna ska ges möjlighet att vara delaktiga.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	53	65	65	65
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)		93	93	93

5.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Genom att vid upphandlingar ställa krav som syftar till att minska en negativ miljöpåverkan har nämnden en möjlighet att bidra till måluppfyllelse av kommunens miljömål. För att kunna ställa sådana krav krävs ökad kunskap både avseende miljöpåverkan och avtalsrätt.

Förvaltningens ambition är att ställa långtgående hållbarhetskrav på det som har en stor påverkan och där det finns möjlighet till förbättringar. För att kunna avgöra vilka krav som ska ställas ska en plan för utbildning av berörd personal tas fram. Detta ska leda till ett stödmaterial med hållbarhetskrav som kan användas vid upphandling.

5.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

För Vård- och omsorgsnämndens målgrupper finns behov av en god framförhållning i planering av nya bostäder, då planerings- och byggprocessen är lång. Nämnden har en boendeprosos upprättad 221031. Prognosen beskriver behovet av bostäder för nämndens målgrupper, se bilaga "Boendeprosos för Vård- och omsorgsnämndens målgrupper, år 2023-2030".

Både i boendeprososen samt i prognos av andra insatser, är befolkningsutvecklingen central. Österåker beräknas ha en hög tillväxt av invånare och under de förutsättningarna är det naturligt att resursåtgången för vård och omsorg ökar.

5.7.1 Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	1	-2	-2	-2
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-19	-1	-1	-1
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor	-84	-4	-4	-4

Tabellen syftar till att visa en jämförelse av riket i helhet

6 Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym

För att få en effektiv verksamhet måste värdet av nämndens insatser beskrivas och om möjligt uppskattas på olika sätt. Men det är svårt att översätta värdet av det som görs i pengar. Effektivitet innebär både ”att göra rätt saker” och ”att göra dem på rätt sätt”.

Syftet med Vård- och omsorgsnämndens insatser framgår av lagar, förordningar och andra föreskrifter. Många beslut som påverkar nämnden har fattats på nationell nivå av regering och riksdag. Men nuvarande socialtjänstlag är en ramlag och det finns ett utrymme för kommunala prioriteringar. En sammanfattande bild av uppdraget ges genom målsättningsbestämmelsen i 1 kap 1 § socialtjänstlagen. Där framgår att nämnden på demokratins och solidaritetens grund ska främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Nämnden har ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Socialtjänstlagen omfattar vidare rätten till bistånd och särskilda bestämmelser för olika grupper.

I förarbetena till socialtjänstlagen och LSS- lagsstiftningen uttalas det att vid bedömningen av vilken insats som kan komma i fråga måste en sammanvägning göras av olika omständigheter såsom den önskade insatsens lämplighet, kostnaderna för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser och den enskildes önskemål.

Effekter av socialtjänstens insatser ska bedömas utifrån mål, lagstiftning och annat regelverk. Det finns därför många olika slags effekter att beskriva och följa upp. Förvaltningen har därför valt att delta i brukarbedömningar för att få information om vad brukarna tycker om nämndens insatser.

De valda nyckeltalen visar antalet insatser. En svårighet vid jämförelser är att fler problem eller svårare funktionsnedsättning oftast innebär mer omfattande insatser. Insatser syftar till att uppnå effekter och resultat för människor. Det är svårt att beskriva effekter av just insatserna. Människors livsvillkor bestäms och förändras av många orsaker. Kostnaderna måste ses i relation till individernas stödbehov. De höga kostnaderna för heldygnsomsorg beror till stor del på att personerna har ett större och i vissa fall långvarigt stödbehov.

Sedan 2021 har nämnden inte haft volymökning, mycket beroende på Covid-19 som medfört lägre volymer än beräknat.

För 2023 budgeterar nämnden en volymökning inom särskilt boende från 278 till 312 platser/år. För hemtjänst budgeterar nämnden en minskning med 10000 timmar/år till 250 000 timmar. Även korttidsplatserna inom äldreomsorgen minskas med 1000 dygn/år

Förvaltningen budgeterar även minskning av volymer inom funktionshinder som haft överskott under 2022. Minskning av volym sker inom Boende, Korttidsvistelse och personlig assistans.

Antagande om volymer 2024 och 2025 ligger inom intervallet 2-3 %. Dessa volymer är utifrån budgetperspektivet och stämmer inte alltid med boendeprognoser som räknas fram som är baserade huvudsakligen på befolkningsstatistik.

6.1 Strategiska nyckeltal

6.1.1 Hemtjänst

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Ekonomi	Hemtjänst, pris/utförd timme	437	443	459	472	472	472
Prestation/volym	Antal kunder, hemtjänst	610	590	600	600	605	610
	Hemtjänst, utförda timmar, dag och kväll	255 520	246 737	245 000	250 000	256 250	262 656
	Timmar hemtjänst, egen regi	8%	8%	8%	8%	8%	8%

6.1.2 Särskilt boende

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Prestation/volym	Särskilt boende, årsplatser	267	256	285	312	323	334
Ekonomi	Särskilt boende, snittkostnad/dygn	1 993	2 023	2 094	2 155	2 155	2 155
	Belägningsgrad	99%	99%	99%	99%	99%	99%
	Korttidsplatser, antal dygn	4 000	3 859	5 540	4 840	5 500	6 000
	Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 276	2 300	2 346	2 414	2 414	2 414

6.1.3 Funktionsnedsättning

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Prestation/volym	Boende, antal vuxna egen regi	96	91	96	98	100	102

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
	Boende, antal vuxna extern regi	43	41	42	44	47	51
	Boende, antal barn	6	10	7	7	8	9
	Daglig verks. enl. LSS, antal personer	180	193	200	200	210	220
	Korttidsvistelse, antal dygn	3 600	2 160	2 704	2 704	3 500	4 000
	Korttidstillsyn, antal barn	22	20	19	19	22	25
	Personlig assistans LSS, vuxna	17	15	13	13	15	16
	Personlig assistans LSS, barn	7	7	7	7	8	9
	Personlig assistans SFB, vuxna	44	42	42	42	44	46
	Personlig assistans SFB, barn	10	11	10	10	11	12

7 Plan för konkurrensprövning

Kundval tillämpas idag inom insatserna hemtjänst, boendestöd, sysselsättning, daglig verksamhet och särskilt boende.

Upphandling har skett enligt Lagen om valfrihet (LOV) och enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Möjlighet finns för intresserade utförare att löpande svara på de kravspecifikationer som finns för etablering av verksamheter enligt LOV. Se bilaga ”Plan för konkurrensprövning inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde”, daterad 2022-06-07.

Kommunens utmanarrätt möjliggör för aktörer att visa intresse för att driva någon av de verksamheter som i dagsläget drivs i kommunal regi.

8 Program för uppföljning och insyn

Resultatet av uppföljning och insyn dokumenteras och delges nämnden årligen samt därutöver vid behov. Resultat som redovisas till nämnden ska även göras tillgängligt för allmänheten i en lätthanterlig form. Se bilaga ”Plan för uppföljningar Vård- och omsorgsnämnden 2022 ”

De fem ekonomiskt mest omfattande privata verksamheterna finns inom särskilt boende;

- A&O Temabo AB
- Attendo Sverige
- Omsorgsfamiljen H.E.M Buhres Hemtjänst AB
- Förenade Care AB
- Redolaris AB

9 Lokalförsörjning för nämndens verksamheter

Kommunen ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler. Vård- och omsorgsnämndens behov av lokaler för bostäder finns beskrivet i bilaga "Boendeprognos 2022-2031". Framför allt finns ett behov av nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning.

Byggnationen av Runö gruppboendestad är klar. Verksamhetsstart är planerad till februari 2023.

10 Peng, taxor och avgifter

Peng

Prestationsbaserad ersättning för nämnden 2023 räknas upp med 2,9 % jämfört med 2022 förutom assistansersättningen som fastställs av regeringen varje år.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter för 2023 räknas upp med 2 % avrundat jämfört med 2022, utom för de avgifter som regleras utanför kommunens kontroll med maxtaxor och prisbasbelopp vilket fastställs av regeringen varje år.

Anslag

Anslagen för 2023 räknas liksom ersättningen upp med 2,9 % jämfört med 2022. Se detaljer under 10 "peng, taxor och avgifter."

11 Riktade bidrag

Riktiga bidrag visas under tabell 13:3 "Riktade bidrag", där listas de bidrag nämnden antar kommer men det kan beslutas om ytterligare bidrag.

I 2 Intern kontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Förvaltningen har rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på verksamhetsområdesnivå, avdelningsnivå och/eller enhetsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll	Årligen	Avstämning på ledningsgruppsmöte, detta dokumenteras	Förvaltningschef
Central 2: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs	Årligen	Genomgång på enhetsmöte, detta dokumenteras	Enhetschefer
Central 3: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning	Månadsvis	Sluppmässiga loggningskontroller i verksamhetssystemet som undertecknas av behörig enhetschef.	Enhetschef
	Årligen	Förteckning över "taggar" med behörighet till arkivet kontrolleras och undertecknas av behörig enhetschef.	Enhetschefer

I 3 Förändringar i förhållande till föregående budget

Index har räknats upp med 2 % för intäkter och 2,9 % för kostnader mellan 2022 och 2023 vilket ger en total indexökning på 20 131 tkr för 2023. Ökade kostnader för volymökning inom särskilt boende på 22 760 tkr, vilket kompenseras av minskad volym inom övriga verksamheter som haft överskott under 2022, netto ger detta en volymminskning med 1 168 tkr.

Kolumnen Kostnadsminskningar netto uppgår till totalt 1 956 tkr i ökade kostnader, främst med anledning av 3 nya medarbetare inom nämnder och staber, vilka avser förstärkning av kontroller/säkerhet, uppföljning inom äldreomsorg samt LSS.

I kolumnen Övrigt finns ökade lokalkostnader utöver indexuppräknings med totalt 2 351 tkr.

Verksamhets områden	Förändring från år 2022						
	Budget 2022	Budget 2023	Volymförändring	Indexuppräkn ing	Kostnadsminskning	Övrigt	Totalt
Nämnd och staber	-22 102	-23 941	0	-641	-1 165	-32	-1 838
Särskilt boende	-204 271	-234 122	-22 760	-6 292	500	-1 300	-29 851
Hemtjänst	-118 005	-117 258	4 317	-3 553	0	-17	747
Övrig äldreomsorg	-23 207	-22 238	1 905	-725	0	-210	970
Admin äldreomsorg	-13 317	-14 246	0	-386	-530	-13	-929
LSS vuxna	-181 377	-184 135	3 177	-5 358	0	-578	-2 759
Psykatri vuxna	-44 656	-41 088	5 002	-1 325	0	-110	3 568
Admin vuxenstöd	-10 495	-11 017	0	-304	-213	-4	-521
LSS barn	-22 799	-18 969	4 500	-670	0	0	3 830
Övrigt barn och ungdom	-24 399	-20 162	5 027	-716	0	-74	4 237
Admin barn och ungdom	-3 716	-4 214	0	-108	-390	0	-498
Personligt ombud	-1 405	-1 631	0	-53	-158	-15	-226
Totalt VON	-669 750	-693 020	1 168	-20 131	-1 956	-2 351	-23 270

14 Framåtblick

Även om äldres hälsa har förbättrats kommer äldre personers behov av vård och omsorg öka kraftigt de kommande åren. Samtidigt väntas konkurrensen om arbetskraften bli ännu tuffare. Det gör att vården- och omsorgen av äldre står inför stora rekryteringsutmaningar.

Ett långsiktigt förändringsarbete för att anpassa äldreomsorgen till den demografiska och tekniska utvecklingen pågår. För att bibehålla en äldreomsorg av god kvalitet måste tillgången till personal med rätt kompetens säkras. Äldreomsorgens personal behöver erbjudas en attraktiv arbetsplats som tillvaratar och odlar deras yrkesprofession.

Digitalisering

Välfärdssektorn står inför en digitalisering, som kan innebära stora möjligheter. Med hjälp av välfärdsteknik som till exempel sensorer eller applikationer på mobiler och surfplattor som påminner eller ger stöd, kan äldre och personer med funktionsnedsättning få ökad trygghet, vara mer delaktiga, självständiga och därigenom uppnå en god livskvalitet.

De välfärdstekniska lösningarna ska inte ersätta det mänskliga mötet inom omsorgen, men de kan ge bättre förutsättningar för verksamheter att disponera sina resurser. Rutinmässiga uppgifter kan till viss del ersättas av tekniska lösningar och bidra till "mindre spring" och mer möten med brukaren. Välfärdsteknik kan också bidra till bättre arbetsmiljö för utförarnas personal. Genom att ge personalen mer tid, och mer flexibilitet i utförandet kan tekniken bidra till att minska stress.

Trygghet och kvalitet

I många avseenden är god kvalitet kopplad till att personalen hos utförarna, ska vara kvalificerade, kompetenta och tillräckligt många. För att långsiktigt säkra tillgången till personal måste attraktiviteten i yrket öka. Personal- och kompetensförsörjningsarbetet kan inte bara ta sikte på att attrahera och rekrytera ny personal. Det måste även handla om att ta tillvara på den fulla potentialen hos de som redan är anställda. I detta hänseende behöver upphandlingsunderlagen ha tydliga krav på arbetsmiljön för utförarnas personal tex. med antalet personer som omsorgspersonalen hjälper under en arbetsdag, fler som arbetar heltid och rätten till fortbildning.

Förvaltningen kommer att bidra till Agenda mål nr 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" genom att vid upphandling främja anständiga arbetsvillkor vid köp av varor och tjänster. Förvaltningen kommer även att bidra till mål nr 12, "Hållbar konsumtion och produktion" genom att vid upphandling främja anständiga arbetsvillkor för varor och tjänster som köps in. Förvaltningen ska öka kunskapen för hållbarhet i upphandling, följa upp leverantörer och samarbeta för att ligga i framkant. Förvaltningen ska när det är möjligt nyttja ramavtal från SKR som är ett bra sätt att effektivisera upphandlingen och ställa relevanta hållbarhetskrav.

Lagändringar

Socialtjänstlagen

Det har under flera år aviserats om arbetet med en ny socialtjänstlag och slutbetänkandet "Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)", bereds nu i regeringskansliet. Om det fattas beslut om en ny socialtjänstlag kommer det ha betydelse för nämndens arbete. I betänkandet föreslås bland annat att socialtjänsten ska tydliggöra inriktningen mot förebyggande insatser och att kommunen ska få möjlighet att tillhandahålla insatser utan biståndsbeslut. Sammantaget skulle förslaget till en ny socialtjänstlag innebära en omställning av nämndens arbetsätt och metoder.

I förhållande till omsorg om äldre har det i socialtjänstlagen införts ett krav på att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt. I Österåkers kommun är detta krav redan implementerat.

Det finns även förslag till ändringar i socialtjänstlagen som bland annat innebär att nämnden kan få rätt att använda digital teknik när bistånd ges i form av hemtjänst eller i särskilt boende. I förvaltningen pågår ett strategiskt arbete med välfärdsteknik, ett exempel är pilotprojektet med GPS larm.

Ett förslag finns om en äldreomsorgslag som ska komplettera socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre. Lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2024. Tanken med lagförslaget är att ska skapa förutsättningar för att äldre personer och deras närstående att vara mer delaktiga och utöva självbestämmande i äldreomsorgen. Om lagförslagen träder i kraft kan det innebära vissa inskränkningar i det kommunala självstyret. De föreslagna ändringarna kommer att kunna påverka nämndens arbete och få ekonomisk påverkan. Initialt kan det innebära ett ökat behov av utbildning, nya rutiner samt nya arbetsätt.

Lagen om särskild service

Den 1 januari 2023 träder lagändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kraft som innebär följande;

- Det grundläggande behovet ”annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade” tas bort och ersätts med att det stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom blir ett grundläggande behov enligt LSS.
- Föräldraansvaret enligt föräldrabalken beaktas vid bedömningen av ett barns behov av personlig assistans genom att det görs schablonavdrag (föräldraavdrag) från barnets behov.
- Ett nytt grundläggande behov införs för stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd.

Konsekvenserna kommer att bli;

- Antalet personer som kan kvalificera sig för såväl assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken som personlig assistans enligt LSS ökar.
- Föräldraavdrag förväntas leda till att fler barn får personlig assistans i en lägre ålder.
- Då fler barn beräknas få kommunal assistans förväntas färre barn behöva andra insatser enligt LSS som exempelvis avlösarservice och korttidsvistelse.

Det är idag oklart vad lagändringarna kommer få för faktiska och ekonomiska konsekvenser. Ändringarna kan dock medföra ökade kostnader för kommunen.

Tillsyn över socialtjänsten

En särskild utredare ska se över möjligheterna att förbättra förutsättningarna för Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att utöva tillsyn över socialtjänsten, som inkluderar bland annat insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning. Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2024.

Kompetensförsörjning

Inom Vård- och omsorgsnämndens område har rekryteringsläget varit bra vad gäller handläggare. Det går att rekrytera utbildade och erfarna medarbetare och de har möjlighet att få en bra introduktion av redan etablerade kollegor.

Vad gäller omvårdnadspersonal uppger Vård- och omsorgsnämndens utförare att det finns stora svårigheter i att rekrytera utbildad personal.

Kompetensförsörjning blir en allt större utmaning när befolkningsstrukturen förändras framöver och personer över 80 år ökar med nära 50 procent samtidigt som personer i arbetsför ålder ökar med knappt 5 procent. Under kommande år kommer sysselsättningsökningen inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven som finns inom äldreomsorgen. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där den lediga arbetskraftens kompetens inte motsvarar den som de lediga jobben kräver. Undersköterskor, vårdbiträden och sjuksköterskor är de tre yrkesgrupper i kommunerna där behoven av personal är som störst fram till 2031.

Personalprognosen som SKR presenterar i sin Ekonomirapport i december 2022 utgår från att välfärden utförs med samma personaltäthet som idag. Det kommer inte att vara möjligt. Istället behöver kommuner minska behovet av fler anställda för att klara välfärdsuppdraget. Det kan ske genom att:

- Öka heltidsarbetet
- Öka jämställdheten
- Förlänga arbetslivet
- Behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet
- Minska sjukfrånvaron
- Stödja medarbetarnas utveckling
- Stärka ledarskapet
- Utveckla arbetssätten genom att använda kompetensen rätt och utnyttja tekniken klokt

Kostnadsdrivande faktorer

Det som påverkar nämndens verksamheter i kostnadsdrivande riktning är; ökad psykisk ohälsa, ökad livslängd, allt svårare villkor på bostadsmarknaden och sämre förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att lönearbeta. Dessa trender kommer att ge effekter på både kort och lång sikt.

Social hållbarhet

I Kommunens hållbarhetsramverk, 2022-06-09, får nämnderna i uppdrag att konkretisera genomförandet av Agenda 2030 utifrån sina specifika uppdrag. I ramverket föreslås flera åtgärder bland annat att *Utveckla kommunens arbete med att skapa fler livschanser till de människor och grupper som har sämst förutsättningar, och kommunicera det arbete som görs för att visa att man arbetar enligt principen "Ingen lämnas utanför"*. Att utveckla välfärden på ett socialt hållbart sätt kräver kompetenser inom olika sakområden och är såväl en utmaning som möjlighet för en förbättrad socialtjänst. Livsvillkor och levnadsförhållanden såsom jämställdhet

och hälsa ger olika förutsättningar för individen, vilket nämnden ska ta hänsyn till. Detta förutsätter kunskaper, metoder och perspektivgemenskap som går på tvären i organisationen men också mellan olika aktörer inom välfärden. Detta kräver styrning och ledning för att leverera god service till medborgarna, brukarna och en hållbar samhällsutveckling.

15 Övergripande bilagor

15.1 Ekonomiska bilagor

Bruttokostnader

Verksamhetsområde	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändring från år 2022				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräknig	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnd och staber	-22 102	-23 941		-641	-1 165	-32	-1 838	-2 641
Särskilt boende	-245 456	-278 171	-24 800	-7 115	500	-1 300	-32 715	-24 365
Hemtjänst	-132 551	-131 895	4 517	-3 844		-17	656	-1 544
Övrig äldreomsorg	-28 965	-26 492	2 305	-840		1 008	2 473	-590
Admin äldreomsorg	-13 317	-14 246		-386	-530	-13	-929	-386
LSS vuxna	-192 281	-195 258	3 177	-5 576		-578	-2 977	-5 576
Psykatri vuxna	-47 962	-44 460	5 002	-1 391		-110	3 501	-891
Admin vuxenstöd	-10 495	-11 017		-304	-213	-4	-521	-304
LSS barn	-23 808	-19 998	4 500	-690			3 810	468
Övrigt barn och ungdom	-25 353	-21 135	5 027	-735		-74	4 218	2 465
Admin barn och ungdom	-3 716	-4 214		-108	-390		-498	-108
Personligt ombud	-2 643	-2 893		-77	-158	-15	-250	-77
Summa	-748 650	-773 720	-272	-21 708	-1 956	-1 133	-25 069	-33 550

Intäkter

Verksamhetsområde	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändring från år 2022				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräkning	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnd och staber	0	0		0			0	1 824
Särskilt boende	41 185	44 049	2 040	824			2 864	191
Hemtjänst	14 546	14 637	-200	291			91	115
Övrig äldreomsorg	5 758	4 255	-400	115		-1 218	-1 503	0
Admin äldreomsorg	0			0			0	218
LSS vuxna	10 905	11 123		218			218	66
Psykatri vuxna	3 306	3 372		66			66	0
Admin vuxenstöd	0	0		0			0	20
LSS barn	1 009	1 029		20			20	-59
Övrigt barn och ungdom	954	973		19			19	0
Admin barn och ungdom	0	0		0			0	25
Personligt ombud	1 238	1 262		24			24	
Summa	78 900	80 700	1 440	1 577	0	-1 218	1 799	2 400

Anslag

Verksamhetsområde				Förändring från år 2022				
Kostnads- och intäktslag	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Volym- förändring	Index- uppräkning	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Fyren	645 200	656 000	675 000	19 000	2,9%			
Trygghetsboende + träffpunkt	1 824 800	1 856 000	1 910 000	54 000	2,9%			
Aktivitetsbidrag träffpunkt	800 400	814 000	838 000	24 000	2,9%			
Hemtjänst Natt	8 252 700	8 393 000	8 636 000	243 000	2,9%			
Trygghetslarm	2 848 100	2 897 000	2 981 000	84 000	2,9%			
Ruffen	1 508 100	1 534 000	1 578 000	44 000	2,9%			
Matsal Aldreomsorg	28 900	29 400	30 300	900	2,9%			
Fixartjänst	245 000	249 100	256 300	7 200	2,9%			

Driftbudget 3 år

Verksamhetsområde	Utfall 2021			Budget 2022			Budget 2023		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftbudget									
Nämnd och staber	-21 743	0	-21 743	-22 102	0	-22 102	-23 941	0	-23 941
Särskilt boende	-240 392	40 623	-199 769	-245 456	41 185	-204 271	-278 171	44 049	-234 122
Hemtjänst	-130 438	14 263	-116 175	-132 551	14 546	-118 005	-131 895	14 637	-117 258
Övrig äldreomsorg	-28 488	5 646	-22 842	-28 965	5 758	-23 207	-26 492	4 255	-22 238
Admin äldreomsorg	-13 108	0	-13 108	-13 317	0	-13 317	-14 246		-14 246
LSS vuxna	-191 350	10 791	-180 559	-192 281	10 905	-181 377	-195 258	11 123	-184 135
Psykatri vuxna	-47 172	3 242	-43 930	-47 962	3 306	-44 656	-44 460	3 372	-41 088
Admin vuxenstöd	-10 323	0	-10 323	-10 495	0	-10 495	-11 017	0	-11 017
LSS barn	-25 094	989	-24 105	-23 808	1 009	-22 799	-19 998	1 029	-18 969
Övrigt barn och ungdom	-27 542	936	-26 606	-25 353	954	-24 399	-21 135	973	-20 162
Admin barn och ungdom	-3 655	0	-3 655	-3 716	0	-3 716	-4 214	0	-4 214
Personligt ombud	-2 584	1 200	-1 384	-2 643	1 238	-1 405	-2 893	1 262	-1 631
Summa VON exkl. Produktion	-741 890	77 690	-664 200	-748 650	78 900	-669 750	-773 720	80 700	-693 020
Centrala Prod							0	0	0
Äldreomsorg prod							0	0	0
Funktionsnedsättning prod							-29 003	29 003	0

Verksamhetsområde	Utfall 2021			Budget 2022			Budget 2023		
Summa VON inkl. produktion							-802 723	109 703	-693 020

Driftbudget 3 år fort.

Verksamhetsområde	Plan 2024 exkl prisutv			Plan 2025 exkl prisutv		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftbudget						
Nämnd och staber	-24 420	0	-24 420	-24 908	0	-24 908
Särskilt boende	-285 455	44 930	-240 525	-292 929	45 828	-247 101
Hemtjänst	-135 192	14 930	-120 263	-138 572	15 228	-123 344
Övrig äldreomsorg	-27 155	4 340	-22 815	-27 834	4 427	-23 407
Admin äldreomsorg	-14 531	0	-14 531	-14 821	0	-14 821
LSS vuxna	-200 139	11 346	-188 794	-205 143	11 572	-193 570
Psykatri vuxna	-45 572	3 440	-42 132	-46 711	3 508	-43 203
Admin vuxenstöd	-11 237	0	-11 237	-11 462	0	-11 462
LSS barn	-20 498	1 050	-19 449	-21 011	1 071	-19 940
Övrigt barn och ungdom	-21 300	993	-20 308	-21 475	1 012	-20 462
Admin barn och ungdom	-4 299	0	-4 299	-4 385	0	-4 385
Personligt ombud	-2 951	1 287	-1 663	-3 010	1 313	-1 697
Summa VON exkl. Produktion	-792 748	82 314	-710 435	-812 260	83 960	-728 299
Centrala Prod	0	0	0	0	0	0
Äldreomsorg prod	0	0	0	0	0	0

Verksamhetsområde	Plan 2024 exkl prisutv			Plan 2025 exkl prisutv		
Funktionsnedsättning prod	-29 003	29 003	0	-29 003	29 003	0
Summa VON inkl. produktion	-821 751	111 317	-710 435	-841 263	112 963	-728 299

15.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

15.2.1 Pengbilaga

Pengbilaga

Pengrelaterade verksamheter			Förändring 2022-2023		
	Budget 2022	Budget 2023	Belopp	Procent (%)	Kommentar
Ersättning LSS stöd och service, dygn	1 415	1 456	41	2,9 %	
Ersättning LSS gruppbooster, dygn	2 355	2 423	68	2,9 %	
Ersättning SoL gruppbooster (psyk funk.), dygn	1 976	2 033	57	2,9 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet					
Ersättning LSS daglig verksamhet, heldag nivå 1	435	448	13	3,0 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet, heldag nivå 2	648	667	19	2,9 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet, heldag nivå 3	945	972	27	2,9 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet, heldag nivå 4	1 118	1 150	32	2,9 %	
Ersättning LSS daglig verksamhet, heldag nivå 5	1 267	1 304	37	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, vardag nivå 1	1 651	1 699	48	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, vardag nivå 2	1 925	1 981	56	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, vardag nivå 3	2 293	2 359	66	2,9 %	

Pengrelaterade verksamheter			Förändring 2022-2023		
Ersättning LSS korttidsvistelse, vardag nivå 3	2 568	2 642	74	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, vardag nivå 5	3 210	3 303	93	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, helgdag nivå 1	2 543	2 617	74	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, helgdag nivå 2	2 963	3 049	86	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, helgdag nivå 3	3 527	3 629	102	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, helgdag nivå 4	3 950	4 065	115	2,9 %	
Ersättning LSS korttidsvistelse, helgdag nivå 4	4 940	5 083	143	2,9 %	
Ersättning LSS korttidstillsyn per barn och år	160 351	165 001	4 650	2,9 %	
Ersättning LSS korttidstillsyn per barn och år, Solskiftesgården	118 712	122 155	3 443	2,9 %	
Kontaktperson: Faktiska kostnader enl. SKR + 20 % av arvode och personalkostnader					
Ersättning personlig assistans, timme*	319,7	324,5	5	1,5 %	
Ersättning ledsagning, avlösning LSS, timme	319,7	324,5	5	1,5 %	
Ersättning för arbete och sysselsättning för psykiskt funktionshindrade	765	787	22	2,9 %	
Boendestöd, Ersättning per utförd timme enligt hemtjänstpeng					
Ersättning hemtjänst, tätort per timme	417	429	12	2,9 %	2,9 %
Ersättning hemtjänst, landsbygd per timme	486	500	14	2,9 %	2,9 %

Pengrelaterade verksamheter	Förändring 2022-2023				
Ersättning hemtjänst, glesbygd per timme	589	606	17	2,9 %	2,9 %
Ersättning korttidsplatser	2 214	2 278	64	2,9 %	
Ersättning dagverksamhet, pass 5h	629	647	18	2,9 %	
Särskilt boende LOV per dygn, tomgångs- samt parboendeersättning	1 251	1 287	36	2,9 %	
Särskilt boende LOV per dygn, vård- och omsorgsersättning	1 996	2 054	58	2,9 %	
Särskilt boende LOV per dygn, vård- och omsorgsersättning demens	2 209	2 273	64	2,9 %	
Särskilt boende LOU per dygn, tomgångs- samt parboendeersättning	1 051	1 081	30	2,9 %	
Särskilt boende LOU per dygn, vård- och omsorgsersättning	1 774	1 825	51	2,9 %	
Särskilt boende LOU per dygn, vård- och omsorgsersättning demens	1 996	2 054	58	2,9 %	

För privata utförare utgår 3 % extra som momskompensation exkl. ersättningarna assistans, ledsagning och avlösning.

* Assistansersättningen bestäms av regeringen varje år.

15.2.2 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Budget 2022	Budget 2023	Förändring 2022-2023		Kommentar
			Belopp	Procent (%)	
Avgifter Sol					
Hemtjänst /timme	252	257	5	2,0 %	
Ledsagning/timme	252	257	5	2,0 %	
Dagverksamhet/månad	803	819	16	2,0 %	
Omvårdnad vid korttidsboende/mån*	2 170	2 359	189	8,7 %	
Omvårdnad vid särskilt boende/mån*	2 170	2 359	189	8,7 %	
Boendeavgift vid korttidsboende/mån*	2 229	2 423	194	8,7 %	
Distribution av matlådor/leverans	74	75	1	1,4 %	
Distribution av matlådor/Max månad*	2 170	2 359	189	8,7	
Måltider Görjansgården, Solhälla, Solgården, Solskiftet					
kr/lunch	63	64	1	1,6 %	
kr/middag	52	53	1	1,9 %	
Frysta matportioner	47	48	1	2,1 %	
Måltider dagverksamhet	77	79	2	2,6 %	
Måltider korttidsboende och HVB	132	135	3	2,3 %	
Måltider växelvärd övriga dagar	132	135	3	2,3 %	
Måltider särskilt boende/mån	3 938	4 017	79	2,0 %	
Avgifter LSS					
Korttidsvistelse måltider					

Taxor och avgifter			Förändring 2022-2023		
Barn frukost	20	21	1	5,0 %	
Barn lunch	45	45	0	0,0 %	
Barn middag	45	46	1	2,2 %	
Vuxen (från 19 år) frukost	26	27	1	3,8 %	
Vuxen lunch	56	57	1	1,8 %	
Vuxen middag	55	56	1	1,8 %	
Korttidstillsyn (fritids) mellanmål/månad	221	225	4	1,8 %	
Korttidstillsyn (fritids) Barn lunch/portion	44	45	1	2,3 %	
Korttidstillsyn (fritids) Ungdomar över 19 lunch /portion	56	57	1	1,8 %	
Boende LSS	2 010	2 050	40	2,0 %	
Skolinternat	2 010	2 050	40	2,0 %	

* Maxbeloppet bestäms av regeringen påverkas av prisbasbeloppet som sätts varje år.

15.3 Riktade bidrag

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Syfte med bidraget
God och nära vård	Storthlm (Kammarkollegiet)	2 841 563	3 526 981	3 526 981		
Välfärdsteknik äldreomsorg	Kammarkollegiet	567 941	567 941	567 941		
Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet inom vården och omsorgen om personer med demenssjukdom	Socialstyrelsen	2 537 799	2 592 356	2 592 356	2 592 356	
Äldreomsorgslyftet	Socialstyrelsen	14 248 698	7 083 733	7 083 733	7 083 733	
Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer	Socialstyrelsen	16 676 071	17 034 571	1 734 571	1 734 571	
Länsgemensamma stimulans medel Suicidprevention	Stor Stockholm	405 419		405 419	405 419	
Habiliteringsersättning	Socialstyrelsen	1 572 089	1 572 089	1 642 239	1 642 239	

15.4 Mål för verksamhetsutveckling

15.4.1 Nämndsmål

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Invånarna ska uppleva en professionell service	Vård- och omsorgsnämnden ska vara tillgänglig och utredningar	NKI brukarundersökning-helhetsintryck			83 %	83 %	84 %		

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	
av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	beslut och verkställighet ska ske inom skälig tid	Vantetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	31	22	30	30	30			
		Andel nöjda kunder			82 %	82 %	82 %	85 %		
	Tillfälligt mål efter organisatinsförändring - V&O nämnd.		Andel nöjda kunder % i Hemtjänst enligt Kolada	100 %		95 %	95 %	95 %	95 %	
			Andel trygga kunder i boenden LSS 9:9	85,6	81	88	88	88	88	88
			Ekonomi i balans inom respektive verksamhetsområde	-10 700	-15 719		-6 500	5 000	5 000	
			Antalet avvikelser inom VoO verksamheter	177	200	200	200	200	200	
			Andelen nöjda kunder inom LSS	83,8 %	75,5 %	82 %	82 %	83 %	85 %	
			Andel kunder som uppfattar att personalen pratar så att man förstår	53 %	64 %	75 %	75 %	75 %	75 %	
			Andelen kunder som aldrig är rädd för något hemma	72 %	60 %	65 %	65 %	65 %	65 %	
			Hållbart medarbetar engagemang (HME)	81 %	80 %	81 %	81 %	82 %	83 %	
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Vård- och omsorgsnämnden ska nyttja	Budgetavvikelse i förhållande till utfall	3,9 %	6,9 %	0 %	3,8 %	0 %			

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
	Tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska samordna insatser, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det.	Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %		
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0	0	I	I	I		
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)			I	I	I		
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)			I	I	I		
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Vård och omsorgsnämnden ska utgå från barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den verksamhet som anordnas av skolan för att uppfylla sin skolplikt och klara sin skolgång. Nämndens möte med barn ska därför endast i undantagsfall ske under skoltid.	Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas under mars månad varje år.			75 %	75 %	75 %		

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Nojdheten ska öka inom verksamhetsområde funktionsnedsättning								
	Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig. Kvalitetsmått i brukarundersökningen för funktionsnedsättning och äldre ska förbättras.	NKI hemtjänst	88 %		89 %	89 %	90 %		
		Brukarbedömning gruppboende LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	65	71	75	75	75		
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	82		83	83	83		
Österåker ska ha en trygg miljö	Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.								
	Vård- och omsorgsnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig.	Brukarbedömning serviceboende LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	63	53	65	65	65		
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	92		93	93	93		

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
		Namnden ska samverka med FK och AF inom ramen av Samordningsförbundet för att erbjuda aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar till god hälsa. Antalet deltagare bosatta i Österåker ska redovisas.			10	10			
	Osteråker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka								
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Vård- och omsorgsnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utveckling relativt sett ska öka.	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	-2	1	-2	-2	-2	-2	
		Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	-15	-19	-1	-1	-1	-1	
		Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor	-62	-84	-4	-4	-4	-4	